

Didaktička izložba - ID: Ideologija dizajna

kustosi i produkcija izložbe: kuda.org

saradnici/saradnice: *Open Design Studio, Novi Sad/Bratislava; A3.Format Group, Novi Sad; Metahaven, Rotterdam; Soci t  Realiste, Pariz; Dejan Kr i , Zagreb, itd.*

Идеологија дизајна

Na koji način su prakse dizajna percipirane danas i na koji način je moguće pratiti njihov krucijalni razvoj poslednjih decenija XX veka, te njihove veze sa umetničkim praksama i kritičkim diskursima? *Planiranje za masovnu proizvodnju, grafički dizajn, industrijsko oblikovanje, dizajn okoline, advertising, dizajn enterijera, modni dizajn, itd.* su samo neke od determinanti ove kompleksne *discipline* kulture.

Bilo da se istražuje njegov razvoj u socijalističkom ili kapitalističkom dru stvenom ureenju, dizajn se uvek nalazi u uskoj i dinamičnoj vezi sa ekonomskim i *proizvodnim* osnovama dru stva, gradeći različite i/ili specifične odnose čoveka prema materijalnoj kulturi. Predmet istraživanja i izložbe **Ideologija dizajna** su teorije i prakse (industrijskog i grafičkog) dizajna nastale u gotovo pola veka postojanja socijalističke Jugoslavije, te njihov  iri dru stveni i ideološki kontekst.

Istraživanje, izložba i publikacije **Ideologija dizajna** se bave kontekstualizacijom kontradiktornih procesa kojim su se različite ideologije prelamale kroz teoriju i prakse dizajna i paralelno, način na koji su različite *ideologije dizajna* i vizuelnih identiteta kreirane u prvom posleratnom periodu formiranja Jugoslavije, zatim tokom burnih 1960-ih i 1970-ih godina, do samog prestanka postojanja ove zajednice. Takođe, ovim projektom se preispituje mogućnost kreiranja odnosa između kritičkih istorijskih praksi dizajna i savremenog dizajna, koji sve više potpada u isključivo komercijalni aspekt kreativnih industrija, koje prelomljene kroz *ideološku* prizmu neoliberalnog kapitalizma održavaju eksploatatorski odnos prema *kreativnosti i kreativcima*. U tom smislu nameće se pitanje: Da li je danas moguće posmatrati i praktikovati prakse dizajna van dominantnih funkcionalističkih principa i tržišnog diktata proizvodnje i potrošnje, te razvijati njihovu angažovanu dimenziju u kreiranju čovečnijih društvenih odnosa, odnosno, da li je moguće u doba „tranzicije“ sprovesti politizaciju praksi dizajna?

ID: Ideologija dizajna je integralni deo dugoročnog istraživačkog projekta pod nazivom [Umetnost uvek ima posledice](#), u okviru kojeg saraduju 4 organizacije: [Što, kako i za koga/WHW iz Hrvatske](#), [tranzit.hu iz Mađarske](#), [Muzej Sztuki iz Poljske](#) i [Centar_kuda.org iz Srbije](#), u periodu od 2008 – 2010. godine. Projekat je posvećen kreiranju i distribuiranju novih saznanja i znanja o paradigmatiskim društveno angažovanim praksama umetnosti i dizajna u regionu i u Istočnoj Evropi, uključujući njihov odnos prema širem evropskom kontekstu tokom prošlosti i danas. Takođe, izložba je deo projekta [Individualne utopije sada i nekada](#) koji se realizuje u saradnji sa [SCCA/pro.ba iz Bosne i Hercegovine](#) i [T.I.C.A. iz Albanije](#).

www.kuda.org/sr/id
www.artalways.org
www.pro.ba/bs/utopije